

Nieuwsbrief rechtsgeschiedenis – maart 2007 zie ook: www.rechtsgeschiedenis.be

Woord vooraf

Waarde collegae,

Op uw scherm verschijnt de Rechtshistorische Courant van maart 2007. Bij deze editie hadden wij ons in het bijzonder willen richten tot de jonge doctorandi in de rechtsgeschiedenis om hun aandacht te vragen voor de Sommerkurs die georganiseerd wordt door het Max-Planck-Institut für europäische Rechtsgeschichte te Frankfurt (zie varia).

De Sommerkurs werd in het leven geroepen door prof. dr. Michael Stolleis om jonge doctorandi uit heel Europa de kans te geven hun onderzoek voor te stellen en te bediscussiëren, elkaar te leren kennen en gebruik te maken van de faciliteiten van het Max Planck Instituut (met inbegrip van de uitgebreide bibliotheek). De Sommerkurs staat dit jaar onder leiding van prof. dr. Pia Letto-Vanamo (Helsinki).

Voor jonge onderzoekers vormt deze zomerstage een aanrader.

Met veel rechtshistorische groeten,

D. HEIRBAUT

B. DEBAENST

Recente publicaties

DE BOER, C. en SAP, J.W. (red.), *Constitutionele bronnen van Nederlandse rechtsgeschiedenis*, Ars Aequi, Nijmegen, 2007, 382 p. ISBN 9789069165189 (€ 24.50)

Bestellen/info: <http://www.arsaequi.nl/fonds/bestelconstitutionelebronnen.asp>

DENYS, Catherine et PARESYS, Isabelle, *Les anciens Pays-Bas à l'époque moderne, 1404-1815. Belgique, France du Nord, Pays-Bas*, Ellipses éditions, Paris, 2007. ISBN : 978-2-7298-2610-9. (€ 21,00) (In dit boek wordt de nodige aandacht besteed aan de instellingengeschiedenis, *nvdr*)

DEVROEY, Jean-Pierre, *Puissants et misérables. Système social et monde paysan dans l'Europe des Francs, VIe-IXe siècles*, (Académie royale de Belgique. Mémoires de la classe des lettres. Collection in-8°, 3e série, 40) Bruxelles, 2006. ISBN : 2-8031-0227-7 (€ 55,00)

Op til staande publicaties

TROUBLEYN, Liesbeth, KINNAER, Frank, ERVYNCK Anton e.a., *Het Steen en de burgers. Onderzoek van de laatmiddeleeuwse gevangenis van Mechelen*. (ca 180 blz. – verschijnt op 22 april 2007). Men kan intekenen tot en met 6 april 2007 aan € 22,50 per exemplaar via archeologie@mechelen.be. Verzendingskosten aan € 4,25 per exemplaar voor zendingen binnen België. Het totale bedrag wordt overgemaakt op rekeningnummer 091-0095613-97 op naam van het Erfgoedcentrum Lamot, met vermelding van ‘Het Steen) naam + voornaam – aantal exemplaren) Verdere info: archeologie@mechelen.be

Kalender

➔ 6 maart 2007 : *Forum Romanum: lezing D. Heirbaut*

Het nieuwe ius commune: is de rechtsvergelijking de reddende engel of de doodgraver van de rechtsgeschiedenis?

De positie van de rechtsgeschiedenis staat steeds meer onder druk en daarom pleit o.m. Zimmermann ervoor om een alliantie aan te gaan met de rechtsvergelijking. Deze idee is niet nieuw en heeft ook in Nederland aanhangers en tegenstanders. Op korte termijn biedt een krachtenbundeling met de rechtsvergelijking de nodige ademruimte, maar de vraag is welke nadelen ze met zich meebrengt op lange termijn. Zo is wel duidelijk wat de rechtsgeschiedenis kan doen voor de rechtsvergelijking, maar niet wat omgekeerd de rechtsvergelijking bijbrengt aan de rechtsgeschiedenis. De spreker zal daarom in zijn lezing ingaan op de verschillende nuances in de relatie tussen rechtsgeschiedenis en rechtsvergelijking en de verschillende opvattingen over rechtsgeschiedenis die ermee verbonden zijn.

Praktische informatie:

De lezing vindt zoals gebruikelijk plaats in zaal A 101 (Faculteitskamer) in het Oudemanhuispoortcomplex en begint om 18.15 uur.

Na afloop eten we met de spreker in de Academische Club; graag aanmelden via e-mail eh7@xs4all.nl of telefonisch 020 6622467.

➔ 9 maart 2007: *Symposium Instituut voor Nederlandse Geschiedenis: Staat en Stand.*

Ter gelegenheid van de afronding van het programma Staatsvorming Late Middeleeuwen organiseert het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis in samenwerking met de leerstoelgroep Middeleeuwse Geschiedenis van de Universiteit van Amsterdam het symposium Staat en Stand.

Het symposium vindt plaats op vrijdag 9 maart 2007 in de Koninklijke Bibliotheek te Den Haag.

Verdere informatie: http://www.inghist.nl/Nieuws/Actueel/StaatStand_pers/publieksuitnodiging

→ 22 – 23 maart 2007 : *Rechtshistorisch congres te Groningen*

Er hebben zich voor dit congres twintig sprekers aangemeld uit Nederland en België. Hierna vindt U het aangepaste programma.

Donderdag 22 maart:

13.30 uur Welkomstwoord in zaal 214

Zaal 127

14.00 uur Tessa Leesen, Universiteit van Tilburg, over de controversen tussen Sabiniani en Proculiani.

14.40 uur Christian Korbeld, "De vrijheid wordt door wetten beschermd". Verlichte ideeën in de kringen rond C.H. Trotz (1703-1773), Nederlands staatsrecht.

15.20 uur Pauze

15.45 uur Harry Runia, RU Groningen, Het ontstaan van bezitsbescherming in het Romeinse recht.

16.25 uur Jelle Jansen, RU Groningen, Enige opmerkingen en mededelingen over samenloop van vorderingen na diefstal in het Romeinse vermogensrecht.

Zaal 214

14.00 uur Michiel Decaluwe, Universiteit Freiburg, Breisgau, Duitsland, Recht, geloof en pauselijke macht. De grondslagen van de pauselijke macht in vraag gesteld door het concilie van Bazel, 1431-1449.

14.40 uur Wim Decock, Max-Planck-Institut, Frankfurt, over Leonardus Lessius.

15.20 uur Pauze

15.45 uur Dave De Ruyscher, KU Leuven, "Uut crachte van het oudt gebruyck mercantiel". Ongeschreven handelsrecht in de Antwerpse rechtspraktijk in de late 16de en 17de eeuw.

16.25 uur Jan Willem Oosterhuis, VU, Nakoming *in natura* van de handelskoop in Duitse staten in de negentiende eeuw.

Aansluitend borrel in Café de Wolthoorn, Turftorenstraat 6, tel. 050-3120282.

19.15 uur Diner in Humphreys, Vismarkt 42, tel. 050-3131981.

Vrijdag 23 maart

Zaal 127

10.00 uur Emo Bos, EUR, over godsdienstdelicten in de 19de eeuw in Nederland en België

10.40 uur Bart Coppein, KU Leuven, "Le droit nouveau". Edmond Picard (1836-1924) en de 'vermaatschappelijking' van het recht in België tijdens het fin de siècle.

11.20 uur pauze

11.45 uur Bram Delbecke, KU Leuven, Een verborgen macht: de publieke opinie in de Belgische Grondwet van 1831.

12.30 uur lunch in de kantine van het Juridisch Instituut

14.00 uur Helen Gubby, over de invloed van industriële ontdekkingen op de rechtontwikkeling in de 18de en 19de eeuw.

14.40 uur Stijn Van de Perre, KU Brussel, Advocaten, geneesheren en het patentrecht. De fiscus en de waardigheid van vrije beroepen in de lange 19de eeuw.

15.20 uur Bruno Debaenst, Universiteit Gent, Arbeidsongevallen en rechtstoegang in het België van de 19^e eeuw.

Zaal 214

10.00 uur Karlijn van Blom, Universiteit van Tilburg, Georg Friedrich von Martens (1756-1821): Het Europese Volkenrecht en het revolutionaire tijdperk.

10.40 uur Jacob Giltay, EUR, over de geschiedenis van de mensenrechten

11.20 uur pauze

11.45 uur Laetitia Laman, EUR, over de geschiedenis van de immuniteit in de volkenrechtsgeschiedenis.

12.30 uur lunch in de kantine van het juridisch instituut.

14.00 uur Koen Aerts, Universiteit Gent, Repressie zonder maat of einde? De reïntegratie van incivieken in de Belgische rechtsstaat door genade, voorwaardelijke invrijheidsstelling en eerherstel: het beleid en de praktijk na de Tweede Wereldoorlog.

15.20 uur Richard Verkijk, Universiteit Maastricht, Advocatenbeelden in Engeland, Duitsland en Nederland. Vergelijking van de *officer of the court*, het *unabhängiges Organ der Rechtspflege* en de advocaat in Nederland.

14.40 uur Paul van Peteghem, Een ongekende instelling uit de Nederlandse geschiedenis: De Conservator privilegiorum apostolicorum Suae Majestati concessorum.

16.00 uur Afsluitende borrel

Praktische informatie:

Degenen die aan de dagen willen deelnemen gelieven zich op te geven bij de secretaresse van de vakgroep M.C. Heerema. Email: m.c.heerema@rug.nl; telefoon 050-3635738 of schriftelijk, M.C. Heerema, Juridische Faculteit, Postbus 716, 9700 AS Groningen.

Ter bestrijding van de kosten wordt van de deelnemers met uitzondering van de sprekers een bijdrage gevraagd van € 50,- over te maken op gironummer 815023 t.n.v. Stichting Het Groningsch Rechtshistorisch Fonds te Groningen.

Het congres gaat door in de A-weg nr. 30 te Groningen.

→ 11-15 juni 2007: Congres : *The Legal Dimension to the Holocaust*

This week-long course examines the Nazi philosophy of law emanating from the egregious racial ideology and concludes with the ways in which international law sought justice and created a system of international human rights designed to avoid a repetition. Prof. Harry Reicher begins with an examination of Nazi racial ideology and its implications. He then traverses the Nazi legal system itself, demonstrating its perverse logic in light of the ideology, and concludes by elucidating how the international legal system reacted. In the process, fundamental lessons for constitutional democracies in the 21st Century will emerge.

Held at the Museum of Jewish Heritage-A Living Memorial to the Holocaust, overlooking New York Harbor and the Statue of Liberty, this course incorporates the Museum's exhibitions. Pedagogical method will include lecture and discussion with Prof. Reicher, study of the Museum's artifacts, presentation of archival, documentary, and feature film footage, and a guest lecture by Museum Director David G. Marwell, Ph.D., about his experience as Chief of Investigative Research with the U.S. Department of Justice and the search for Josef Mengele.

The course is intended for practicing attorneys, law faculty, and students, but the content will be accessible to anyone wishing to explore deeply the little-known legal dimension to the Holocaust.

Praktische informatie:

Place: Museum of Jewish Heritage
A Living Memorial to the Holocaust
36 Battery Place
Battery Park City, Manhattan.

Hours: 10:00 a.m. - 4:30 p.m. daily

Fee: \$450 for the week or Financial aid available, upon application, for attorneys (pursuant to CLE rules), academics, students, and others.

Registration Deadline: May 31, 2007

To learn more or to register, please contact Shiri Sandler at 1.646.437.4309 or ssandler@mjhny.org. To learn more about the Museum, visit us at www.mjhny.org <<http://www.mjhny.org/>> .

Verdediging proefschriften

➔ Op 7 maart 2007, 15.45 u, verdedigt drs. F.J.J. Thuijs zijn dissertatie *Op zoek naar de ware Jaco. Jacob Frederik Muller, alias Jaco (1690-1718), zijn criminele wereld, zijn berechting en de mythe na zijn dood* (498 p.). Promotor: prof.mr. S. Faber. Plaats: Aula VU Amsterdam.

➔ Op 8 maart 2007, 12.00 verdedigt mr. F.F.M. Maiolo zijn *dissertatie Medieval Sovereignty: Marsilius of Padua and Bartolus of Saxoferrato*. Plaats: Aula van de Universiteit Maastricht, Minderbroedersberg 4-6 Maastricht. Promotor: prof. dr. C.H. Van Rhee.

Varia

➔ **8-13 juli 2007 : Sommerkurs für europäische Rechtsgeschichte**

Praktische informatie: <http://www.mpier.uni-frankfurt.de/aktuelles/archivtermine.html>

Met vriendelijke groeten,

Dirk Heirbaut
Bruno Debaenst
M.m.v.
Chris Coppens
Margreet Duynstee
Sjoerd Faber
Rik Opsommer

Wilt U bepaalde vragen, mededelingen of aankondigingen van congressen, boeken e.d. over rechtsgeschiedenis of Romeins recht via deze lijst laten verspreiden of wilt U dat een collega of vriend aan deze lijst toegevoegd wordt, mail dan naar een van de editors:

Dirk.heirbaut@ugent.be
Bruno.debaenst@ugent.be
s.faber@rechten.vu.nl
archieff@ieper.be
M.C.I.M.Duynstee@law.leidenuniv.nl
e.c.coppens@planet.nl

De vorige nieuwsbrieven kan U vinden op: www.rechtsgeschiedenis.be

Deze boodschap is U toegezonden omdat uw emailadres voorkomt in de lijst van ca. 300 rechtshistorische belangstellenden die bijgehouden wordt door het Instituut voor Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Gent. Komt uw naam bij vergissing in deze lijst voor en wilt U geen verdere mails over rechtsgeschiedenis ontvangen, wilt U dat dan laten weten door een e-mailtje naar:

Dirk.heirbaut@ugent.be

Uw naam zal dan uit de lijst verwijderd worden.

Mogen wij de abonnees van de nieuwsbrief vragen steeds de wijziging van hun emailadres mee te delen.
